

A Fővárosi Ítéltábla a Nyitrai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Nyitrai János párfogó ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (címe; ... jogtanácsos) által képviselt Magyar Állam I. rendű és az Országos Bírósági Hivatal (címe; ügyintéző: ...) által képviselt Székesfehérvári Törvényszék (címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. szeptember 23-án kelt 64.P.29.515/2005/83. számú ítélete ellen a felperes részéről 88. és 89. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 20.000 (húszezer)- 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A felperes képviselőjét ellátó dr. Nyitrai János párfogó ügyvéd munkadíját, és a le nem rótt 306.000 (háromszázhatvan) forint fellebbezési illetéket teljes egészében a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek megsértették a tisztességes eljáráshoz fűződő személyiségi jogát azzal, hogy nem tartották be az eljárási szabályokat, a fellebbviteli bíróság utasításait, a szakértői kirendeléssel kapcsolatos eljárási jogot, és nem értesítették, hogy ügyében szakértőként kit rendelnek ki, a szakértői véleményen pecsét sem szerepel. Ezen túlmenően az eljárás elhúzódott, tisztességtelenül folyt, jogsértő volt a pervezetés és a „politikai pszichiátria” is alkalmazásra került.

A 100.000 forint vagyoni kártérítési igényén túl 5.000.000 forint nem vagyoni kárt is követelt, mert az alperesek eljárása miatt stresszes állapotba került, és az

igazságszolgáltatásba vetett hite megrendült, az információhoz fűződő joga megsérült.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az I. rendű alperes előadta, hogy a felperes Római Egyezményre való hivatkozása azért nem helytálló, mert a Ptk. 28. § (1) bekezdése alapján a Magyar Állam kizárólag a vagyoni jogi viszonyok alanya, sem közjogi, sem magánjogi szervezete nincs.

A II. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy a tisztességtelen eljárással összefüggő kártérítési igény csak a 2003. július 1. napja után indult eljárások esetén alkalmazható, s mivel a per tárgyát képező per ezt megelőzően fejeződött be, ezért az erre való hivatkozás megalapozatlan. Ha pedig a felperes az adott bírósági ítéletben foglaltakat vitatja, akkor arról jelen - személyhez fűződő jogi - peres eljárás során nem lehet dönten.

Arra is hivatkozott, hogy a Csongrád Megyei Bíróság a jogerős ítéletében már határozott a tisztességes eljáráshoz fűződő jog tekintetében előterjesztett felperesi keresetről, ezért elsősorban a per megszüntetését kérte.

A kártérítési igény körében pedig előadta, hogy azt a felperes nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg mind az I. rendű, mind a II. rendű alperesnek 100.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a 306.000 forint illeték az állam terhén marad.

Az ítélet indokolásában elsődlegesen azt rögzítette, hogy az I. rendű alperes az önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetek esetleges károkozó magatartásáért a saját személyében nem felel, ezért vele szemben a felperes alaposnak vélt igénye nem érvényesíthető.

A II. rendű alperes hivatkozása alapján az elsőfokú bíróság az eljárás megszüntetésére nem látott lehetőséget, mert a felperes kereseti kérelme csak részben volt azonos a Csongrád Megyei Bíróság előtt indított perben előterjesztett keresettel, ugyanakkor a személyhez fűződő jog megsértése körében azért nem foglalt állást, mert e tekintetben viszont jogerős keresetet elutasító ítélet született.

Az elsőfokú bíróság osztotta a II. rendű alperes azon álláspontját, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog személyhez fűződő jogként nem értelmezhető, ezért az igényérvényesítésre kizárólag a Pp. 2. §-ában írtakra hivatkozással lett volna lehetőség.

A Ptk. 349. § (3) bekezdésére, valamint a Pp. 164. § (1) bekezdésére utalva kiemelte, hogy a felperest terhelte a kár bekövetkeztének, összecszerűségének, valamint annak bizonyítása, hogy az a II. rendű alperes magatartásával okozati összefüggésben áll. E kötelezettségének azonban az elsőfokú bíróság szerint a felperes nem tett eleget, kárát hitelt érdemlően nem igazolta, annak pusztá állítása pedig, hogy az eljárással költségei merültek fel, illetve, hogy stresszes állapotot kellett elszenvednie önmagában a kártérítő felelősség megállapítására nem alkalmas.

Az elsőfokú bíróság a sérelmezett eljárásban eljáró bíró tanúkenti meghallgatását nem találta indokoltnak, mert az eljáró bíró nyilvánvalóan csak az általa lefolytatott perbeli cselekményről nyilatkozhatott volna, amelyek viszont az iratanyagból ismertek, azonban a felperes kárának bekövetkeztét nem bizonyíthatják. A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést és kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását.

Hivatkozott a Pp. 75. § (3) bekezdésére és arra utalt, hogy az alperesek az útiköltséget, az esetleges keresetkiesést nem igazolták, a bírósági megjelenésük jövedelemkieséssel nem járt, ezért kérte a perköltség vonatkozásában az ítélet megváltoztatását.

Kiemelte, hogy az I. rendű alperes azért felelős, mert a Magyar Köztársaságban nem képes egy tisztességes bíróságot üzemeltetni és azért is, mert az általa működtetett nemzetbiztonsági szervek elkobozták magánleveleit, azokat engedély nélkül felhasználták és ennek vizsgálatát a bíróság elszabotálta.

Kifejtette, hogy a Csongrád Megyei Bíróság azt állapította meg, hogy az ún. Római Szerződésre nem alapozhatja keresetét hazai bíróság előtt, ezért jelen eljárásban nem merülhet fel a perütközés. Téves az az elsőfokú bírósági megállapítás is, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem személyiségi jog, mert ezt az Alkotmánybíróság és a Legfelsőbb Bíróság nem nevesített személyiségi jogként értelmezte.

Kiemelte, hogy ugyanazon „tényállításra, de más-más jogalapra való hivatkozással benyújtott” kereset mindegyike önálló és egymást nem kizáró.

Téves az a megállapítás, hogy a stressz nem károkozó tényező, ezen túlmenően álláspontja szerint egy tisztességes eljárásban a tisztességtelen és perelhúzó bírói magatartásból fakadó kiadások egyértelmű kárként értelmezhetők.

Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság érdemi döntése helytálló, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének és a Pp. 254. § (3) bekezdésének megfelelően helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 28. § (1) bekezdésének rendelkezéséből következően azonban az I. rendű alperessel, mint a Magyar Állammal szemben személyiségi jog megsértése miatt igény közvetlenül nem érvényesíthető, mert az állam csak mint a vagyoni

jogviszonyok alanya jogi személy és az állam csak mint a vagyoni jogviszonyok alanya lehet polgári jogi szerződés, polgári jogviszony részese.

Erre tekintettel helytállóan döntött úgy az elsőfokú bíróság, hogy a felperes személyhez fűződő jogsértés miatt előterjesztett kereseti kérelme az I. rendű alperessel szemben nem alapos.

A személyhez fűződő jogoknak a Ptk. 75. §-ában megfogalmazott védelme olyan abszolút szerkezetű jogviszonyt hoz létre, amelynek alapján a jogosult személyhez fűződő jogait mindenki köteles tiszteletben tartani. E kötelezettség megsértése esetén relatív szerkezetű jogviszony is létrejön a jogsértő és a jogosult között, amely alapján a sértett a Ptk. 84. §-ában foglalt jogkövetkezmények alkalmazását követelheti.

A törvényben külön nem nevesített személyiségi jog is polgári jogi védelem alatt áll, a törvényi felsorolás nem taxatív, személyhez fűződő jogot sérthetnek a Ptk-ban nem nevesített cselekmények is.

A felperes kereseti kérelmében - összességében az eljárási szabályok be nem tartása, a szakértői kirendeléssel kapcsolatos eljárás, az értesítések elmulasztása, a másodfokú bíróság utasításainak be nem tartása, az igazságügyi pecsét hiánya, a jogsértő pervezetés, a politikai pszichiátria alkalmazása tekintetében - tartalmilag az eljárás elhúzódását és a tisztességtelen eljárás lefolytatását sérelmezte.

E körben a Fővárosi Ítéltábla arra mutat rá, hogy a Pp. 2. § (1) bekezdése alapján a bíróság feladata, hogy a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A peres felek alapvető joga a bírósághoz fordulás, a tisztességes eljáráshoz és a jogviták ésszerű időn belül történő befejezéshez fűződő jog. Ezt az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikkének első bekezdése is rögzíti. Ezen - a Pp-ben is megfogalmazott - eljárási alapjogok érvényesítését a jogalkotó a bíróság feladatává tette a 1999. évi CX. törvénnyel, amely alkalmazásának tekintetében a Csongrád Megyei Bíróság ... számú ítéletében állást foglalt.

A felperes azonban jelen perben a személyhez fűződő jogai megsértésének a megállapítását és az egyéb jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló terjedelmes iratanyag alapján arra az álláspontra jutott, hogy a felperes személyhez fűződő jogát a II. rendű alperes nem sértette meg. A felperes által a keresetben megjelölt sérelmek nem tartoznak a Ptk. VII. fejezetében szabályozott személyhez fűződő jogok körébe, és a hatályos törvényi rendelkezések alapján nem képezhetik személyiségi jog megsértésének megállapítása iránti igény alapját.

Jelen polgári perben, személyiségi jogi eljárás keretében az eljáró bíróság nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy milyen esetleges eljárási szabályokat sértettek az adott ügyben eljáró bíróságok; abban, hogy a szakértő kirendelése

megfelelő módon történt-e; szabályosan történtek-e az értesítések, ugyanis a személyhez fűződő jogok megsértése miatt indított eljárás - rendeltetéséből adódóan - nem alkalmas arra, hogy az egyéb eljárásokra tartozó szakmai kérdésekben állást foglaljon, vagy azokat felülbírálja.

A bírói gyakorlat következetes abban, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva eleve alkalmatlan arra, hogy különböző eljárások során hozott döntések tekintetében - nem fellebbezési bírósággént - állást foglaljon, vagy akár szakmai véleményt adjon, mert a személyiségi jogi per nem szolgálhat általános, vagy akár különleges jogorvoslati fórumként.

A felperes az adott eljárás során nem volt elzárva attól, hogy az intézkedések jogszerűtlenségét kifogásolja, vagy egyéb jogorvoslati kérelmet terjesszen elő.

A keresetében megjelölt sérelmek elbírálására az adott ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság lett volna jogosult a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve, ezek az igények azonban a személyiségi jog megsértése iránt előterjesztett keresetet nem alapozzák meg.

Azt is kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy az 1999. évi CX. törvénnyel a Pp. 2. § (3) bekezdésébe beiktatott kártérítési felelősségi alakzatra vonatkozó rendelkezés 2003. július 1-jén lépett hatályba, és abban az esetben biztosít igényérvényesítési jogosultságot, ha az ezt követően indult eljárásban a bíróság elmulasztja a fél perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogának érvényesítését. A sérelmet szenvedett fél erre hivatkozással méltányos elégtételt biztosító kártérítésre is igényt tarthat, feltéve, ha a jogsérelem a jogorvoslati eljárásban nem volt orvosolható. A felperes által a keresetben kifogásolt eljárás azonban ezt megelőzően indult, így az erre alapozott igény nem megalapozott.

A másodfokú bíróság arra is rámutat a kereseti kérelmében foglaltakra tekintettel, hogy a polgári perben eljáró bíróság eljárási szabálysértése - nevezetesen, hogy a törvényben meghatározott határidőket nem tartja be - a fél személyhez fűződő joga megsértésének megállapítására csak akkor ad alapot, ha az eljárási szabálysértést a bíróság a fél személyiségének lényegét alkotó tulajdonság miatt követte el, ilyen azonban jelen eljárás során, illetve a rendelkezésre álló iratok alapján nem volt megállapítható.

Mindezekből következően a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a kifogásolt eljárások tartama, a különböző eljárási cselekmények miatt nem volt törvényi alap a személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítására.

A felperes fellebbezésében sem hivatkozott olyan okra, körülményre, nem jelölt meg olyan bizonyítékot, ami az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a kereseti kérelem kedvező elbírálására alapot adott volna.

Mindezen előzőekben kiemelték alapján a Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat, bírósági iratokat és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperesi kereset nem megalapozott, így nem volt lehetőség a Ptk. 84. § (1)

bekezdése alapján a jogsértés megállapítására, az egyéb objektív jogkövetkezmények alkalmazására, és ez az e) pont révén alkalmazandó Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerint a kártérítő felelősség megállapíthatóságát is kizárta.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 14. §-ára, valamint a Pp. 87. § (2) bekezdésére is.

Budapest, 2012. május 10.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő